

Monumentnummer*: 530851

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **29 maart 2010**
Kadaster deel/nr **82976/13**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Leidschendam		Leidschendam-Voorburg		Zuid-Holland			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Neherpark	95			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	101			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	103			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	131			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	135			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	141			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	11			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	17			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	27			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	29			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	31			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	33			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	37			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	45			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	53			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	69			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	71			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	113			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	117			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	119			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	121			2264 ZD	Leidschendam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Neherpark	175			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	9			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	65			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	73			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	83			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	85			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	89			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	99			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	105			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	111			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	115			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	129			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	143			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	149			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	153			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	161			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	167			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	3			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	7			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	13			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	15			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	19			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	21			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	39			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	41			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	43			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	51			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	57			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	59			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	61			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	67			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	77			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	79			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	81			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	91			2264 ZD	Leidschendam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Neherpark	109			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	133			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	137			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	155			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	169			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	183			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	163			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	165			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	5			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	23			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	25			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	87			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	93			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	123			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	127			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	145			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	151			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	171			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	173			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	179			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	181			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	75			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	35			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	47			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	49			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	55			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	63			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	97			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	107			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	125			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	139			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	147			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	177			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	157			2264 ZD	Leidschendam		
Neherpark	159			2264 ZD	Leidschendam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Veur	B	11342	A201	
Veur	B			11340
Veur	B			11341
Veur	B	11342	A1	
Veur	B	11342	A2	
Veur	B	11342	A3	
Veur	B	11342	A4	
Veur	B	11342	A5	
Veur	B	11342	A6	
Veur	B	11342	A7	
Veur	B	11342	A8	
Veur	B	11342	A9	
Veur	B	11342	A10	
Veur	B	11342	A11	
Veur	B	11342	A12	
Veur	B	11342	A13	
Veur	B	11342	A14	
Veur	B	11342	A15	
Veur	B	11342	A16	
Veur	B	11342	A17	
Veur	B	11342	A18	
Veur	B	11342	A19	
Veur	B	11342	A20	
Veur	B	11342	A21	
Veur	B	11342	A22	
Veur	B	11342	A23	
Veur	B	11342	A24	
Veur	B	11342	A25	
Veur	B	11342	A26	
Veur	B	11342	A27	
Veur	B	11342	A28	
Veur	B	11342	A29	
Veur	B	11342	A30	
Veur	B	11342	A31	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Veur	B	11342	A32	
Veur	B	11342	A33	
Veur	B	11342	A34	
Veur	B	11342	A35	
Veur	B	11342	A36	
Veur	B	11342	A37	
Veur	B	11342	A38	
Veur	B	11342	A39	
Veur	B	11342	A40	
Veur	B	11342	A41	
Veur	B	11342	A42	
Veur	B	11342	A43	
Veur	B	11342	A44	
Veur	B	11342	A45	
Veur	B	11342	A46	
Veur	B	11342	A47	
Veur	B	11342	A48	
Veur	B	11342	A49	
Veur	B	11342	A50	
Veur	B	11342	A51	
Veur	B	11342	A52	
Veur	B	11342	A53	
Veur	B	11342	A54	
Veur	B	11342	A55	
Veur	B	11342	A56	
Veur	B	11342	A57	
Veur	B	11342	A58	
Veur	B	11342	A59	
Veur	B	11342	A60	
Veur	B	11342	A61	
Veur	B	11342	A62	
Veur	B	11342	A63	
Veur	B	11342	A64	
Veur	B	11342	A65	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Veur	B	11342	A66	
Veur	B	11342	A67	
Veur	B	11342	A68	
Veur	B	11342	A69	
Veur	B	11342	A70	
Veur	B	11342	A71	
Veur	B	11342	A72	
Veur	B	11342	A73	
Veur	B	11342	A74	
Veur	B	11342	A75	
Veur	B	11342	A76	
Veur	B	11342	A77	
Veur	B	11342	A78	
Veur	B	11342	A79	
Veur	B	11342	A80	
Veur	B	11342	A81	
Veur	B	11342	A82	
Veur	B	11342	A83	
Veur	B	11342	A84	
Veur	B	11342	A85	
Veur	B	11342	A86	
Veur	B	11342	A87	
Veur	B	11342	A88	
Veur	B	11342	A89	
Veur	B	11342	A90	
Veur	B	11342	A91	
Veur	B	11342	A92	
Veur	B	11342	A93	
Veur	B	11342	A94	
Veur	B	11342	A95	
Veur	B	11342	A96	
Veur	B	11342	A97	
Veur	B	11342	A98	
Veur	B	11342	A99	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Veur	B	11342	A100	
Veur	B	11342	A101	
Veur	B	11342	A102	
Veur	B	11342	A103	
Veur	B	11342	A104	
Veur	B	11342	A105	
Veur	B	11342	A106	
Veur	B	11342	A107	
Veur	B	11342	A108	
Veur	B	11342	A109	
Veur	B	11342	A110	
Veur	B	11342	A111	
Veur	B	11342	A112	
Veur	B	11342	A113	
Veur	B	11342	A114	
Veur	B	11342	A115	
Veur	B	11342	A116	
Veur	B	11342	A117	
Veur	B	11342	A118	
Veur	B	11342	A119	
Veur	B	11342	A120	
Veur	B	11342	A121	
Veur	B	11342	A122	
Veur	B	11342	A123	
Veur	B	11342	A124	
Veur	B	11342	A125	
Veur	B	11342	A126	
Veur	B	11342	A127	
Veur	B	11342	A128	
Veur	B	11342	A129	
Veur	B	11342	A130	
Veur	B	11342	A131	
Veur	B	11342	A132	
Veur	B	11342	A133	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Veur	B	11342	A134	
Veur	B	11342	A135	
Veur	B	11342	A136	
Veur	B	11342	A137	
Veur	B	11342	A138	
Veur	B	11342	A139	
Veur	B	11342	A140	
Veur	B	11342	A141	
Veur	B	11342	A142	
Veur	B	11342	A143	
Veur	B	11342	A144	
Veur	B	11342	A145	
Veur	B	11342	A146	
Veur	B	11342	A147	
Veur	B	11342	A148	
Veur	B	11342	A149	
Veur	B	11342	A150	
Veur	B	11342	A151	
Veur	B	11342	A152	
Veur	B	11342	A153	
Veur	B	11342	A154	
Veur	B	11342	A155	
Veur	B	11342	A156	
Veur	B	11342	A157	
Veur	B	11342	A158	
Veur	B	11342	A159	
Veur	B	11342	A160	
Veur	B	11342	A161	
Veur	B	11342	A162	
Veur	B	11342	A163	
Veur	B	11342	A164	
Veur	B	11342	A165	
Veur	B	11342	A166	
Veur	B	11342	A167	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Veur	B	11342	A168	
Veur	B	11342	A169	
Veur	B	11342	A170	
Veur	B	11342	A171	
Veur	B	11342	A172	
Veur	B	11342	A173	
Veur	B	11342	A174	
Veur	B	11342	A175	
Veur	B	11342	A176	
Veur	B	11342	A177	
Veur	B	11342	A178	
Veur	B	11342	A179	
Veur	B	11342	A180	
Veur	B	11342	A181	
Veur	B	11342	A182	
Veur	B	11342	A183	
Veur	B	11342	A184	
Veur	B	11342	A185	
Veur	B	11342	A186	
Veur	B	11342	A187	
Veur	B	11342	A188	
Veur	B	11342	A189	
Veur	B	11342	A190	
Veur	B	11342	A191	
Veur	B	11342	A192	
Veur	B	11342	A193	
Veur	B	11342	A194	
Veur	B	11342	A195	
Veur	B	11342	A196	
Veur	B	11342	A197	
Veur	B	11342	A198	
Veur	B	11342	A199	
Veur	B	11342	A200	

*Omschrijving***

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Inleiding

In opdracht van de PTT ontwierp ir. S.J. van Embden in 1950 het LABORATORIUMGEBOUW dat op 17 mei 1955 werd geopend. Het was speciaal gebouwd voor de ontwikkeling van telecommunicatie-apparatuur. Hierin weerspiegelt zich de tendens van een steeds belangrijkere rol voor toegepaste wetenschap in de zich in de wederopbouwperiode snel herstellende industrie. Het gebouw, dat naar de drijvende kracht achter de oprichting ervan, het "Dr. Neherlaboratorium" werd genoemd, was het eerste gebouw waarbij de PTT opdracht gaf aan een particulier architect, hetgeen bijzonder is, aangezien voor die tijd de Rijksgebouwendienst de PTT-gebouwen uitvoerde. Van Embden bracht het ingewikkelde programma van eisen van de gebruikers terug tot de essentie. Tijdens het ontwerpproces voerde hij een verregaande normalisatie van de onderdelen door, waardoor een grote eenvormigheid ontstond in de laboratoriumvleugels. Het directiegebouw kreeg juist een expressieve hoofdvorm met toren en auditorium. De hoofdconstructie is van gewapend beton, vervaardigd door de Hollandse Beton Maatschappij, met borstweringen van gezandstraalde schokbetonnen platen waarboven stalen ramen in omrandingen van schokbeton. De afbouw en afwerking was in handen van de Nederlandse aannemingsmaatschappij v/h firma H.F. Boersma. Het laboratorium is stedenbouwkundig gezien zorgvuldig ingepast en ligt door waterpartijen omzoomd te midden van woonwijken. Vooral de toren is daardoor een beeldbepalend element. Volgens overlevering zou de toren in eerste instantie als sierelement en blikvanger zijn gebouwd, maar op de platforms heeft later zendapparatuur gestaan. Ook nu zijn aan de torens nog antennes vastgemaakt. In het oorspronkelijke plan was een akoestisch laboratorium, met een 'harde' en 'zachte' kamer (op de plek van de huidige kantine) opgenomen.

Het terrein van het laboratorium is toegankelijk door middel van een poort gekoppeld aan een klein entreegebouw.

Omschrijving

Vanuit een bijna W-vormige plattegrond in voornamelijk gewapend beton opgetrokken samengesteld LABORATORIUMGEBOUW onder platte daken. In de buitenste poten van de W waren oorspronkelijk de laboratoriumhallen ondergebracht, die net als de middelste poot met de voormalige werkplaats twee bouwlagen hoog zijn. Op de kop van de werkplaats bevindt zich het directiegebouw dat uit drie bouwlagen bestaat. Het auditorium en de 52 meter hoge toren zijn aan dit gedeelte vastgebouwd. Alleen het directiegebouw is onderkelderd. De poten van de W zijn onderling verbonden door tussenstukken van twee bouwlagen hoog en een galerij. Hierdoor ontstaan drie binnenhoven. De laboratoria zijn rechthoekige gebouwen waarbij de kantoren en de gangen zich aan de buitenzijden bevinden van de grote, centrale hal, die oorspronkelijk werd verlicht door daklichten die in de lengterichting waren aangebracht. De later in de hal aangebrachte verdiepingvloeren en de bijbehorende ruimteverdeling zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang. De kleinere, rechthoekige werkplaats is ook op deze wijze ingedeeld. Aan de zuidwestkant zijn de laboratoria en de werkplaats verbonden door tussenstukken, die bestaan uit kantooruimten aan weerszijden van een gang. Oorspronkelijk waren alleen aan de buitenzijde (zuidwestzijde) van de gang kantoren aangebracht. De werkplaats staat in verbinding met het directiegebouw via een gang met kantoren aan weerszijden. Tevens is de werkplaats via een L-vormig tussenstuk verbonden met het noordelijke laboratorium. Dit tussenstuk bestaat uit een gang met kantoren langs het binnenhof. Het zuidelijke laboratorium is ongeveer in het midden van de bouwmassa op de verdieping via een galerij op kolommen verbonden met het directiegebouw. Het noordelijk laboratorium is via een gang vanuit het tussenstuk verbonden met het directiegebouw. Aan de noordoostkant van deze gang bevindt zich tegenwoordig op de begane grond een kantine, die voor de bescherming van ondergeschikt belang is. Het rechthoekige directiegebouw vormt het middelpunt van het Dr. Neherlaboratorium. Hier is onder een portiek de centrale entree aangebracht, die toegang geeft tot de hal. In de hal leiden trappen naar de verdieping met de voormalige directiekamers en het auditorium. Op de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tweede verdieping ligt de voormalige kantine. De toren is aan de noordwestzijde van het directiegedeelte gebouwd, ter hoogte van de trappen, en bestaat uit een liftkoker, trappenhuis en schoorsteen. Trap en lift geven toegang tot een kleine ruimte en drie platforms bovenaan de toren. Het directiegebouw is onderkelderd, met onder andere een aparte kolenkelder.

Alle gevels van de laboratoria en de werkplaats zijn eenvormig, waarbij de eerste verdieping iets uitkraagt boven de begane grond en wordt afgesloten door een overstekend dakvlak. De gevels zijn opgetrokken boven een plint en bekleed met vierkante, licht gezandstraalde platen van schokbeton. De grote, rechthoekige vensterpartijen geven een sterke horizontale geleiding aan de gevel. De dubbele stalen vensters zijn gevat in een kozijn van schokbeton, waarbij zowel het binnen- als buitenvenster is samengesteld uit vier ramen: om en om een raam met bovenlicht en een vast raam. Tussen de vensters op de begane grond is een liseenvormig element aangebracht, dat op de verdieping in vlakke vorm terugkomt. De lange achtergevel (zuidwest) laat een duidelijke geleiding zien: de kopgevels van laboratoria en werkplaats risaleren ten opzichte van de gevels van de verbindende tussenstukken. De gevels van de tussenstukken zijn verder identiek maar hebben geen overkragend dak en bovenlichten in de ramen. De kopgevels van de laboratoria zijn ieder zeven venstertraveeën breed, de kopgevel van de werkplaats negen en de gevels van de verbindingstukken zijn vier traveeën breed. In de zijgevels van de laboratoria zijn hijsportalen aangebracht. De 24 traveeën brede zuidoostgevel van het zuidelijk laboratorium heeft twee hijsportalen: één in de derde travee van links en één in de tiende travee van rechts. In de noordwestgevel van het noordelijk laboratorium, 28 traveeën breed, zijn de hijsportalen aangebracht in de derde travee van links en van rechts. De hijsportalen hebben haaks op de gevel staande, naar boven taps uitlopende wanden. Het portaal steekt door de dakrand heen en wordt recht afgesloten. De zijwanden van de portalen op het dak zijn voorzien van zeshoekige daklichten. De kopgevels van de laboratoria aan de noordoostkant zijn ieder zeven venstertraveeën breed. In de noordwestgevel van het zuidelijke laboratorium is links naast het hijsportaal een galerij op vierkante kolommen aangebracht. De galerij is op de verdieping dichtgezet met rechthoekige vensters, die uit vier kleine onderramen en vier grote bovenramen bestaan. De kolommen van de begane grond zijn doorgetrokken tussen de vensters. De galerij vormt de begrenzing van het zuidelijke binnenhof. Aan de noordoostkant van de werkplaats ligt het middelste binnenhof en tussen de werkplaats en het noordelijk laboratorium het noordelijk binnenhof. De gevels van de tussenstukken aan de zuidwestzijde van het zuidelijk en het noordelijk binnenhof zijn een latere toevoeging en van ondergeschikt belang voor de bescherming. Het directiegebouw is opgetrokken in beton, glas en een baksteen in kloostermopformaat. De entree bevindt zich onder een hoog, door betonnen kolommen ondersteunde portiek. De kolommen aan de buitenzijde zijn vierkant, de binnenste kolommen zijn rond en gecanneleerd. De kolommen dragen een uitkragende betonnen lijst, waarboven zich de bakstenen gevels bevinden van de directiekamers. Daarboven zijn rondom terugwijkend de glazen wanden van de kantine aangebracht, bestaand uit grote stalen kozijnen gevat in een betonnen constructie. Aan de zuidoostzijde is, over de hoogte van de directie- en kantineverdieping, de glazen pui van het trappenhuis aangebracht, met daarachter, over de volle breedte van het directiegebouw, het auditorium. Het auditorium is een vierkante betonnen doos met horizontale banden, dat gedragen wordt door vier vierkante betonnen kolommen. Zowel in de zuidoost- als in de noordwestgevel van het auditorium is onderaan een rij smalle, verdiept liggende vierkante venstertjes aangebracht. Aan de zuidwestkant zitten aan de bovenzijde, tegen de dakrand, een rij ronde openingetjes. Onder het auditorium is een tussenlid aangebracht, bestaande uit rond, dik glas in vierkante betontegels. De toren is geheel van beton en samengesteld uit een losstaande vierkante liftkoker en een vanuit een achthoekige plattegrond opgetrokken trappenhuis met binnenin een schoorsteen. In elk van de vier korte zijden van het trappenhuis is een verticale rij rechthoekige vensters aangebracht. De liftkoker en het trappenhuis zijn aan elkaar verbonden door steeds drie opengewerkte betonnen elementen, waarbij de twee openingen tussen de elementen weer achthoekig van vorm zijn. De twee onderste platforms zijn eveneens achthoekig van vorm, de bovenste, op de liftmachinekamer, is vierkant. Elke gevelzijde van de liftmachinekamer is verdeeld in zes vierkantjes. Tussen de lift en het trappenhuis naar het tweede platform bevindt zich een kleine, met glas dichtgezette ruimte die tegenwoordig als ontvangstruimte

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dienst doet.

De kantoren van de laboratoria, de werkplaats en de tussenstukken zijn nog steeds voorzien van hun oorspronkelijke (soms deels glazen) wanden als afscheiding naar de gang. In deze wanden zitten tevens originele deuren, sommige met matglazen ruiten, andere met doorzichtige ruiten. De relingen tussen de gang en de voormalige open hal van de laboratoria zijn op een aantal plaatsen nog steeds aanwezig. In de hoeken en het midden van de laboratoria en de werkplaats zijn ter plaatse gestorte gedraaide betonnen trappen aangebracht met ijzeren leuning. In het directiegebouw geeft een dubbele openslaande houten deur met glazen ruiten toegang tot het tochtportaal. Een tweede identieke set deuren komt uit in de hoge hal. De voorgevel en de linkzijdige van de hal bestaan uit een glazen pui, waarbij de grote ruiten van de pui in hout zijn gevat. De kolommen, de geleding van het plafond en de basaltblokken bestrating van buiten worden in de hal doorgezet, waardoor binnen en buiten naadloos in elkaar overgaan. De hal wordt gekenmerkt door een open structuur: achterin bevinden zich de trappen naar de verdiepingen en de galerij van de eerste verdieping steekt in de hal in. Op de wanden zijn kunstwerken aangebracht. Zowel in een gedeelte van de hal beneden als in de gang op de verdieping met de directiekamers zijn de vloeren bedekt met Noorse leisteen. Deze laatste gang is tevens voorzien van een lambrisering van teakhouten latten en een bekleding van de kolommen met vierkante glasmosaïekjes. In en om het gebouw zijn diverse kunstwerken geplaatst. Rond het venster in de voorgevel van het directiegebouw is een betonnen plastiek aangebracht van Theo van Nahmer, dat een wetenschappelijk medewerker aan de arbeid voorstelt. Rechts naast de ingang van het directiegebouw, in het portiek, steekt een bronzen figuur uit van prof. L.O. Wenkebach. In de hal bevindt zich sgraffito en keramiek van Anton Rovers en aan het eind van de gang tussen de directiekamers staat een plastiek van Toon Kelder.

Waardering

Het LABORATORIUMGEBOUW is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuur- interieurhistorische waarden:

- als toonbeeld van de tendens in de wederopbouwperiode van het herstel en de groei van technische en wetenschappelijke voorzieningen;
- als voorbeeld van een kwalitatief hoogstaand architectonisch ontwerp met bijzondere gedetailleerde betonarchitectuur;
- vanwege de ruime toepassing van monumentale kunstwerken (grotendeels nog bewaard gebleven) die refereren aan communicatie, techniek, onderzoek en de bouwgeschiedenis van het laboratorium;
- als bijzonder object binnen het oeuvre van stedenbouwkundige en architect Van Embden; de eerste particuliere architect die een gebouw van de Rijksgebouwendienst ontwierp;
- als zeldzaam en kenmerkend voorbeeld van een industriële en functionalistische vorm van bouwen in de periode vlak na de Tweede Wereldoorlog;
- door de bouwtechnische waarde als vroeg voorbeeld van montagebouw met prefab beton elementen;
- als laboratorium en de daaruit voortgekomen innovaties die een grote bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van de telecommunicatie;
- door de hoge mate van gaafheid in hoofdvorm;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- door de hoge mate van gaafheid van materiaalgebruik;
- door de voor de wederopbouw kenmerkende toepassing van monumentale kunst;
- door de toegepaste betonconstructie, zowel uit- als inwendig;
- door de stedenbouwkundige waarde vanuit de zorgvuldige inpassing in de omliggende woonwijken en de beeldbepalende ligging binnen Leidschendam-Voorburg. De toren vervult een landmarkfunctie in het gebied.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Laboratorium